

RYCZĄCY (31) *part praes act*

ryczący (30), **rycząć** (1) *GórńTroas* [cf też RYCZEĆ *part praes act*].

sg m N ryczący (16), [rycząć *cf part praes act* RYCZEĆ]. ◇ *G* rycząc(e)go (4). ◇ *A* rycząc(e)go (3) *RejZwierz*, *BibRadz*, *LeovPrzep*, rycząc (1) *GórńTroas*. ◇ *pl N m pers* ryczący (1). *m an* ryczący (1) [*cum sb*: smokowie]. *subst* rycząc(e) (1). ◇ *G* ryczących (2). ◇ *A m pers* rycząc(e) (1). *subst* rycząc(e) (1).

Sł stp s.v. ryczeć, *Cn brak*, *Linde w objaśnieniu s.v.* rykliwy.

1. *Wydający donośny, groźny głos; rugiens Vulg, PolAnt; rudens Calep* (30) : horrens leo, Ryczący/ Drżący/ Trzęfący *lie. Mącz* 158b; *Calep* 930b.

W połączeniu z nazwą zwierzęcia (16): *RejPs* 31v; *IA* ná káždy dzień ofiárę czynię/ nie z dymu kádzenia/ áni z wołow ryczących mięfá: ále báránká niepokalánego co dzień ná ołtarzu krzyża ofiáruię *LatHar* 194. *Cf Wyrażenie*.

W porównaniach (9): *Abowiem ofkoczyli mię zewfład fprzećwicy moi/ iáko wołowie zburzoni ryczący ná rofkolfnych páftwilkach wypálieni. RejPs* 31v. *Cf Wyrażenie*.

Wyrażenie: »jako(by) lew ryczący; lew rycząc(y), lwię ryczące« = *sicut a. tanquam leo rugiens Vulg, PolAnt* (8;5:1): *Rozdzielili nademną wfá swoie/ iako lew drapieźny á ryczączy [sicut leo rapiens et rugiens Vulg Ps* 21/14]. *TarDuch* A3 [*przekład tego samego tekstu LubPs*]; *WróbŻołt* 103/21; *LubPs* F2; *Leop* *2v, 4. *Esdr* 11/37; *BibRadz* 4. *Esdr* 12/31; *LeovPrzep* D2; *RejPos* 329v, [344]v; *CzechRozm* 229v; *Lwá* gdy wfłyfy rycząc bydłátko vbogię/ *Tuli* *lie* pod mátkę fwą *GórńTroas* 54; *LatHar* 279; *Trzeźwymi bądźcie/ á czuyćie: boć przeciwnik wáfz dyabeł iáko lew ryczący krąży/ fzukáiąc áby kogo požárł. WujNT* 1. *Petr* 5/8 [*przekład tego samego tekstu RejPos* 329v], *przedm* 32.

Przen (13) : [*prorocy wołali do niepoboźnych*] *Iżeście grzeźni/ [...] lud fśalony/ bękárci/ wilcy/ niedzwiedzie/ lifki/ lwi drapieźni/ y rytzący fmokowie/ pfi niemi/ pfi nienáfyceni/ wieprzowie dzicy/ wołowie y bykowie tłuści/ nieprzyaćiele Boży KrowObr* C2v.

Wyrażenia: »ryczące cielę« = *człowiek niezadowolony, głośno coś krytykujący* (1): *Ciągni tedy [...] ochotnie Arkę Páńfką: namniey fię ná ryczące ćielétá nie oglądáiąc. Bo kto kiedy ludźiom ięzyki zwiąże? y kto [...] káždemu vgodźi? LatHar* 513.

»lew ryczący« (1): *Lew ryczący [Leo rugiens]/ Niedzwiedź łáknący/ ieft przełożony zły nád ludem vbogim. Leop Prov* 28/15.

a) *W wyrażeniu*: »lew ryczący« = *szatan [komentarze i odniesienia do 1.Petr 5/8]* (9) : *Pomniź też ty Sámfonie/ káždy wieku fwego/ Iż maź ná fię záfwdy Lwá/ frodze ryczącego RejZwierz* 43; *BibRadz* I 143c *marg* [2 r.]; *Stoi z drugyey ftrony on okrutny Lew ryczący/ ták iáko gi piłmo zowie/ Czárt fprzećwicy twoy/ áby co narychley požárł [...] niewinną duźyczkę twoię. RejPos* 196, 314v, 330, 330v, 334; *Duchowny nieprzyaćiel náź ieft Szátan Lew on ryczący/ ktory záfwdy około nas biega/ o to fię ftaráiąc/ iákoby ktorego z nas požrzyć mogł CzechRozm* 240v.

2. *Lamentujący, płaczący głośno; w funkcji rzeczownika* (1) :

Szereg: »płaczący i ryczący« (1): *A przyfzedfzy w dom Arcyboźniczego/ vyrzał [Jezus] zgiełk/ y płaczące/ y bárzo ryczące [flentes et eiulantes multum]. WujNT Mar* 5/38.

Synonimy: 1. *rzwiący*; 2. *płaczący, wyjący*.

Cf RYCZEĆ

